

Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки
Біологічний факультет
Кафедра лісового і садово-паркового господарства

**КВАЛІФІКАЦІЙНІ РОБОТИ
ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОГО РІВНЯ
"БАКАЛАВР", "СПЕЦІАЛІСТ"**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАПИСАННЯ ТА
ОФОРМЛЕННЯ**

Для студентів біологічного факультету,
які спеціалізуються на кафедрі лісового і
садово-паркового господарства

Луцьк 2014

УДК 57(075.8)+[378:001]-057.87(075.8)

ББК 28я73-9+74.580.252.45я73-9

К 54

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі України (протокол № 6 від 19 лютого 2013 року)

Укладачі: М.Й. Шевчук – д. с. - г. н., професор; Т.П. Лісовська – к.б.н., доцент, В.П. Войтюк – к. с.-г. н., доцент, О.В. Кичилук – к.с.-г. н, доцент, В.В. Андрєєва – к. с.-г. н., старший викладач.

Відповідальний за випуск: М.Й. Шевчук, д. с. - г. н., професор

Рецензенти:

Веремеєнко С.І. – д.с.-г.н., професор, завідувач кафедри агрохімії, ґрунтознавства і землеробства Рівненського національного університету;

Швайко С.Є – к. б. н., професор кафедри фізіології людини і тварин Східноєвропейського національного університету ім. Лесі України.

Шевчук М.Й., Лісовська Т.П., Войтюк В.П., Кичилук О.В., Андрєєва В.В.

К 54 Кваліфікаційні роботи освітньо-кваліфікаційного рівня "Бакалавр", "Спеціаліст". Методичні рекомендації до написання та оформлення. Для студентів біологічного факультету, які спеціалізуються на кафедрі лісового і садово-паркового господарства. – Луцьк: ПП Іванюк В.П., 2014. – 56 с.

Наведено основні вимоги до написання кваліфікаційних робіт, викладені послідовні етапи їх підготовки, оформлення та процедуру захисту. Подана орієнтовна тематика випускних робіт, які виконуються студентами, що спеціалізуються на кафедрі лісового і садово-паркового господарства біологічного факультету СНУ імені Лесі України.

Для студентів кафедри лісового і садово-паркового господарства біологічного факультету, викладачів.

УДК 57(075.8)+[378:001]-057.87(075.8)
ББК 28я73-9+74.580.252.45я73-9

© Шевчук М.Й., Лісовська Т.П., Войтюк В.П.,
Кичилук О.В., Андрєєва В.В., 2014
© Східноєвропейський національний
університет імені Лесі України, 2014

Зміст

Вступ. Мета і значення кваліфікаційних робіт.....	4
1. Вибір та обґрунтування теми досліджень.....	5
2. Вимоги до написання кваліфікаційних робіт	6
3. Організація і порядок виконання кваліфікаційної роботи	8
4. Обсяг і структура кваліфікаційної роботи бакалавра, спеціаліста	11
4.1. Вступ	12
4.2. РОЗДІЛ I. Огляд літературних джерел	14
4.3. РОЗДІЛ II. Матеріали та методи дослідження	16
4.3.1. Матеріали дослідження.....	16
4.3.2. Умови проведення дослідження.....	16
4.3.3. Методика проведення дослідження.....	17
4.4. РОЗДІЛ III. Результати дослідження та їх обговорення	18
4.5. ВИСНОВКИ.....	19
4.6. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	19
4.7. ДОДАТКИ.....	20
5. Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи	20
6. Порядок подання випускної роботи до захисту.....	33
7. Орієнтовна тематика та структура кваліфікаційних робіт, які виконуються на кафедрі лісового і садово-паркового господарства.....	38
Список використаної літератури.....	46
Додатки.....	47

Вступ.

Мета і значення кваліфікаційних робіт

Завершальним етапом навчання студента будь-якого освітнього рівня є розробка випускної кваліфікаційної роботи, в якій виконавець виявляє ступінь професійної підготовки при вирішенні практичних завдань зазначених освітньо-кваліфікаційною характеристикою бакалавра чи спеціаліста за напрямом 6.090103 «Лісове та садово-паркове господарство» або спеціальністю 7.09010303 «Садово-паркове господарство». У результаті виконання випускної кваліфікаційної роботи студент повинен добре орієнтуватись щодо особливостей міської екологічної системи, вирощування садивного матеріалу квітів, чагарників, дерев, створення та догляду за компонентами садово-паркових об'єктів, інших видів діяльності озеленувального комплексу, оволодіти сучасними технологіями їх проведення, вміти професійно використовувати сучасні методи зеленого господарства для відновлення та формування стійких до несприятливих чинників міського середовища рослинних угруповань з високими декоративними, середовищевірними та санітарно-гігієнічними властивостями.

Роботу з розробки випускної кваліфікаційної роботи слід розпочати з III курсу, коли студент вибирає тему майбутнього дослідження і проводить літературний пошук з розроблюваної тематики. Перед початком виробничої практики студент повинен визначитися з темою випускної роботи та вибрати наукового керівника. У випадку відсутності ініціативи з боку студента, керівник призначається рішенням кафедри. Основою для виконання кваліфікаційної роботи є індивідуальне завдання наукового керівника та дані, що збираються студентом за місцем практики.

1. Вибір та обґрунтування теми досліджень

Кваліфікаційна робота узагальнює багаторічну підготовку студента та його науково-дослідницьку роботу на кафедрі і тому в ній повинні бути елементи новизни і самостійний творчий пошук.

Тематика кваліфікаційних робіт готується на кафедрі лісового та садово-паркового господарства і пропонується студентам не пізніше як за рік до закінчення навчання. Зазвичай студентові надається право вибору теми випускної роботи із числа запропонованих викладачами кафедри. Студент може також запропонувати власну тему для кваліфікаційної роботи, якщо вона відповідає спеціальності і спеціалізації.

Кваліфікаційна робота може виконуватися на тему, що безпосередньо пов'язана з аспектами вирощування садивного матеріалу декоративних трав, квітів, чагарників, дерев, створенням та доглядом за компонентами садово-паркових об'єктів, веденням господарства у парках, лісопарках, рекреаційно-оздоровчих лісах (лісах зелених зон, санітарних лісах тощо), охороною природи та іншими видами діяльності озеленувального комплексу. Вона повинна відповідати науковому напрямку роботи кафедри, бути актуальною, враховувати перспективи розвитку науки, техніки та виробництва. Тематика випускних робіт корегується з урахуванням надбаного досвіду, побажань фахівців, рекомендацій Державної екзаменаційної комісії (ДЕК). Їх перелік вивішується для ознайомлення на дошці інформації та оголошень кафедри.

Кваліфікаційні роботи можуть виконуватись як на кафедрі, так і в організаціях, на підприємствах, у наукових, проектно-конструкторських та інших установах.

Науковий керівник разом зі студентом визначає остаточну тему кваліфікаційної роботи. Тема повинна бути актуальною,

важливою для науки і практики, конкретною, чіткою з визначенням місця її виконання, має визначати предмет дослідження і конкретизувати умови його вивчення. На ім'я декана факультету студентом пишеться заява з проханням затвердити тему і призначити керівника (дод. А). Згодом теми випускних робіт розглядаються і схвалюються на засіданні кафедри, а потім затверджуються рішенням вченої ради факультету. Заява студента підписується завідувачем кафедри, науковим керівником та деканом факультету і зберігається на кафедрі.

Обов'язки наукового керівника кваліфікаційної роботи:

- надавати допомогу у виборі теми, розробці плану роботи, підборі літератури, методології, методів дослідження тощо;
- визначати поетапні терміни виконання роботи;
- контролювати виконання робіт;
- аналізувати зміст роботи, висновки й результати дослідження;
- дати відгук на роботу.

Керівник видає студенту завдання на кваліфікаційну роботу із календарним планом-графіком її виконання (дод. Б).

Організація й контроль над процесом підготовки й захисту кваліфікаційних робіт покладаються на завідувача кафедри.

2. Вимоги до написання кваліфікаційних робіт

Бакалаврська і дипломна робота як самостійне навчально-наукове дослідження виявляє рівень загальнонаукової й спеціальної підготовки студента, його здатність застосовувати отримані знання для вирішення конкретних проблем, схильність до аналізу й самостійного узагальнення матеріалу за темою дослідження.

До кваліфікаційних робіт бакалавра ставляться такі основні вимоги:

- актуальність теми, відповідність її з науковою тематикою кафедри;

- вивчення й критичний аналіз монографічних і періодичних видань по темі;
- вивчення й характеристика історії досліджуваної проблеми і її сучасного стану, а також передового досвіду роботи у відповідній галузі;
- чітке визначення об'єкта, предмета, мети, завдань і методів дослідження;
- опис і аналіз проведених автором досліджень, експериментів;
- узагальнення результатів, обґрунтування висновків і практичних рекомендацій.

Рекомендується планувати теми бакалаврських робіт як частину майбутньої дипломної роботи спеціаліста.

Кваліфікаційна робота спеціаліста є поглибленою розробкою теми випускної роботи та має характеризуватися науковою новизною, актуальністю теми, використанням комплексу класичних і сучасних методів досліджень. Вона повинна бути завершеною науковою працею, яка має практичне і теоретичне значення.

Мета кваліфікаційної роботи спеціаліста:

- систематизація, закріплення та розширення теоретичних знань, які відповідають вимогам до випускників освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст;
- удосконалення навичок самостійної роботи студента з науковою літературою та при проведенні дослідження;
- розвиток умінь застосовувати засвоєнні знання при вирішенні наукових та практичних завдань;
- формування вмінь методологічно правильно, грамотно проводити експериментальні дослідження, інтерпретувати, систематизувати і класифікувати одержані результати;
- вироблення вмінь публічного захисту підготовленого матеріалу за темою дипломної роботи.

Завдання навчально-наукового дослідження випускної роботи спеціаліста:

- висунення проблеми, яка не одержала достатнього висвітлення у науковій літературі;
- вміння обирати адекватні методи дослідження;
- встановлення нових зв'язків між відомими явищами, нова постановка відомої проблеми;
- формулювання оригінальних висновків за результатами власних досліджень;
- розробка практичних рекомендацій щодо впровадження отриманих даних.

3. Організація і порядок виконання кваліфікаційної роботи

Рационально організувати роботу над випускною роботою, правильно розподілити свій час, адекватно розробити обрану тему допоможе наступний алгоритм її написання:

- вибір теми;
- пошук і добір літератури по темі, її вивчення;
- формулювання мети і завдань роботи;
- вибір об'єкту і методів дослідження;
- складання попереднього плану, узгодження його з керівником;
- виконання експериментальної роботи;
- аналіз результатів дослідження;
- написання розділів і підрозділів;
- редагування вступу, формулювання висновків і рекомендацій;
- оформлення списку використаних джерел і додатків.
- літературне й технічне оформлення роботи, виправлення помилок;
- рецензування, підготовка до захисту й захист кваліфікаційної роботи.

Підготовчий етап роботи над випускною роботою починається з вибору теми, її осмислення й обґрунтування. Тема вибраного дослідження повинна відрізнятися актуальністю,

науковою новизною й практичною значимістю. Під час з'ясування об'єкта, предмета й мети дослідження необхідно враховувати, що між ними й темою випускної роботи існують системні логічні зв'язки.

Об'єкт дослідження — це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і вимагає вивчення. Об'єкт дослідження ні в якому разі не слід ототожнювати з досліджуваним матеріалом (лісові культури, випробні культури, садивний матеріал тощо).

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта і є складовою останнього. Таким чином, об'єкт і предмет дослідження як категорія наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. Предмет дослідження визначає тему кваліфікаційної роботи, яка наводиться на титульному аркуші як її назва.

Так, наприклад, об'єктом дослідження може бути процес селекції, лісокультурна діяльність лісництва, вирощування декоративного садивного матеріалу на певному підприємстві.

Предметом дослідження може бути приріст у висоту насінних потомств сосни у випробних культурах, технологія створення лісових культур за участю сосни звичайної у лісництві, технологія вирощування великомірного декоративного садивного матеріалу на певному підприємстві.

Мета випускної роботи повинна бути тісно пов'язана з назвою її теми. Відповідно до мети студент має визначити основні завдання, які слід розв'язати в процесі виконання роботи.

Другий етап починається з аналізу літератури за темою випускної роботи.

Виконання завдань дослідження неможливо без ознайомлення з основними літературними джерелами за темою роботи. Для цього необхідно використати різні джерела: каталоги й картотеки кафедр і бібліотек вищого навчального закладу, а також провідних наукових бібліотек, бібліографічні покажчики, виноски й посилання в підручниках, монографіях, словниках та ін., покажчики змісту спеціальних періодичних

видань, електронні каталоги бібліотек, пошукові системи Інтернету.

Читаючи видання, необхідно уважно стежити за ходом авторської думки, уміти відрізняти головні положення від другорядних та ілюстративного матеріалу. Із проаналізованих літературних джерел необхідно законспектувати найбільш важливі положення, надати повний бібліографічний опис з метою включення його до списку літератури.

Чим ширшим і різноманітнішим буде коло джерел, яким студент користувався, тим більш істотною буде теоретична та практична значимість його дослідження.

Ознайомлення з літературними даними за темою дослідження дозволяє усвідомити сучасний стан наукових розробок, на основі чого остаточно формулюються мета і завдання дослідження.

Важливим етапом є вибір методів дослідження, які повинні відповідати меті дослідження, сучасному стану розвитку галузі і бути доступними. Тобто, якщо завдання роботи вимагає певної матеріальної бази (складних приладів, високовартісних хімічних реактивів), необхідно з'ясувати її наявність в установі, де студент виконує роботу. Якщо робота пов'язана із проведенням вимірів певних параметрів об'єкту, тоді обов'язковою є статистична математична обробка одержаних даних з метою з'ясування істотності різниці між варіантами.

Після вибору матеріалу і методів дослідження можна переходити до виконання експериментальної частини роботи. Усі результати і протоколи виконання робіт слід ретельно занотовувати у робочому журналі. Первинні дані при потребі об'єднують, оформлюють у формі таблиць, рисунків, графіків, діаграм, всебічно аналізують. Результати дослідження обговорюють, тобто коментують їх із врахуванням літературних даних. Результати власного дослідження порівнюють із відомими за літературними даними результатами, одержаними для інших об'єктів, в інших умовах або з використанням інших методів дослідження.

Результати оформляють у вигляді випускної роботи, готують виступ (презентацію) на захист кваліфікаційних робіт перед ДЕК, також за результатами потрібно підготувати друковану працю – тези до наукової конференції, статтю у науковому журналі тощо.

Готуючись до викладу тексту випускної роботи, доцільно ще раз уважно прочитати її назву, що містить проблему, яку необхідно буде розкрити. Проаналізований і систематизований матеріал викладається відповідно до змісту у вигляді окремих розділів і підрозділів. Кожен розділ висвітлює самостійне питання, а підрозділ (параграф) – окрему частину цього питання.

На заключному етапі передбачається редагування вступу і основного тексту, написання висновків до випускної роботи, оформлення списку літератури й додатків, доопрацювання роботи з урахуванням зауважень наукового керівника, підготовка роботи до захисту.

Логічним завершенням випускної роботи є висновки. Головна їх ціль – підсумки проведеної роботи. Висновки краще робити у вигляді окремих лаконічних висловів. Дуже важливо, щоб вони відповідали поставленим завданням. У висновках необхідно вказати не тільки те позитивне, що вдалося виявити в результаті вивчення теми, але й недоліки і проблеми практичного характеру, а також конкретні рекомендації.

4. Обсяг і структура кваліфікаційної роботи бакалавра, спеціаліста

Обсяг випускної роботи студентів освітньо-кваліфікаційного рівня "Бакалавр" повинен в середньому складати 40-60 сторінок комп'ютерного тексту, а рівня "Спеціаліст" – 50-70 сторінок. За змістом і якістю оформлення вона повинна відповідати сучасним вимогам, які ставляться до таких робіт.

Структура роботи повинна містити наступні частини:

- титульна сторінка;
- зміст;

- перелік умовних скорочень, позначень;
- вступ;
- огляд літератури;
- матеріали і методи дослідження;
- експериментальна частина, що включає результати та їх обговорення;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідністю).

Титульна сторінка є першою сторінкою, яка містить:

- найменування вищого навчального закладу, факультету, кафедри, де навчається студент,
- тип роботи (випускна);
- назву роботи,
- прізвище, ім'я, по батькові студента,
- науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника
- назву міста, в якому відбувається захист і рік захисту роботи (дод. В, Г).

Титульна сторінка враховується у загальну кількість сторінок, але не нумується.

Зміст – включає нумерацію та назви усіх розділів та підрозділів із зазначенням номеру їх початкової сторінки.

Перелік умовних позначень складають за умови повторення термінів більше трьох разів у тексті. Перелік друкують двома колонками, в яких зліва, за абеткою, наводять скорочення, а справа їх розшифровку.

4.1. Вступ

Вступ — дуже важлива частина будь якої науково-дослідної роботи. Мета "Вступу": 1) показати теоретичну та прикладну актуальність проблеми, що розробляється; 2) висвітлити рівень з'ясованості даного питання, посиляючись на два-три джерела

літератури оглядового характеру останніх років видання; 3) відзначити недостатню вивченість окремих розділів проблеми і підкреслити актуальність і наукову новизну власних досліджень автора; 4) вказати основну мету досліджень та перерахувати у вигляді декількох конкретних пунктів основні завдання, які поставив перед собою студент, плануючи дослідження. Як правило, мета досліджень — лише одна, а завдань, які вирішує автор, може бути декілька.

У вступі:

- обґрунтовується актуальність теми, її наукове та практичне значення;
- оцінюється сучасний стан розробленості проблеми на основі аналізу вітчизняної і зарубіжної наукової літератури із зазначенням провідних напрямів, вчених і фахівців у даній предметній галузі;
- характеризується об'єкт та предмет дослідження;
- зазначається мета і завдання дослідження;
- коротко перераховують методи, якими користувались під час виконання дослідження;
- наводяться основні положення, що виносяться на захист;
- вказується теоретична та практична цінність роботи;
- за наявності публікацій вказують апробацію роботи, з посиланням на ксерокопії публікацій, наведені в додатках.

Завершують вступ зазначенням структури роботи (Наприклад: *"Дипломна робота викладена на 68 сторінках машинописного тексту, включає вступ, три розділи, висновки та список літературних джерел, додатки. Робота містить 11 таблиць, 9 рисунків. В роботі є посилання на 47 праць, опублікованих кирилицею, та 25 – латиницею"*).

Остаточний варіант вступу доцільно писати після того, як буде написана основна частина дипломної роботи.

Обсяг вступу не повинен перевищувати 1-2 сторінки.

У вступі подається загальна характеристика роботи у такій послідовності:

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими вже підходами до розв'язання проблеми обґрунтовують актуальність та доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним.

Якщо робота виконується у системі досліджень кафедри (відділу, організації тощо), коротко визначається зв'язок вибраного напрямку із планами організації, галузевими, державними планами та програмами. Обов'язково потрібно зазначити роль автора у виконанні цих науково-дослідних завдань.

Мета і завдання дослідження. Формулюється мета роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Мета – це кінцевий науковий результат, якого прагне досягти автор роботи у процесі власного дослідження. Не потрібно формулювати мету як "Дослідження...", "Вивчення...", тому що такі слова вказують не на саму мету, а на засіб її досягнення. Завдання – це конкретні шляхи, засоби досягнення поставленої мети.

4.2. РОЗДІЛ I. Огляд літературних джерел

У цьому розділі необхідно розглянути стан вивчення питання і навести обґрунтування необхідності подальших досліджень

Розділ складається з двох або більше підрозділів, зміст яких у різних випускних роботах може істотно відрізнятись, оскільки залежить від теми та матеріалу досліджень.

Якщо, наприклад, досліджується конкретна лісова, декоративна, плодова чи ягідна культура, то в стислій формі описують морфологічну будову рослин, їх біологічні особливості і вимоги до навколишнього середовища та умов вирощування, оскільки без цих знань неможливі планування врожайності і

правильне проектування агротехнічних заходів вирощування культури. На основі літературних джерел необхідно висвітлити вимоги культури до тепла, світла, вологи, ґрунту на різних етапах органогенезу.

Наступним етапом "Огляду літератури" є використання лише того конкретного матеріалу, який безпосередньо стосується теми випускної роботи. Наприклад, на основі літературних джерел висвітлюють те, як різні чинники (наприклад, способи обробітку ґрунту, дози добрив, строки садіння чи посіву, сорт рослини тощо) впливають на розвиток, врожайність, декоративність та інші властивості певної культури в різних ґрунтово-кліматичних зонах України.

Протилежні думки та результати досліджень, що містяться в різних літературних джерелах, необхідно детально проаналізувати. Цю частину розділу бажано будувати за принципом постійного звужування діапазону питань, що розглядаються: від загальних положень до конкретних ідей щодо теми досліджень. Виклад доцільно вести в дискусійному плані, протиставляючи погляди різних авторів і супроводжуючи їх власними коментарями.

Наприкінці огляду на основі розглянутого матеріалу роблять висновок про необхідність додаткового вивчення даного питання в конкретних ґрунтово-кліматичних умовах або за останні роки, тобто обґрунтовують вибрану тему випускної роботи.

У цьому розділі обов'язковими є посилання на авторів (джерела), що є у бібліографічному списку. Для якісного огляду літератури студент повинен опрацювати не менш як 35-40 джерел: навчальних посібників, монографій, збірників наукових праць, науково-теоретичних журналів, періодичних видань, авторефератів дисертацій, матеріалів тематичних наукових конференцій, форумів, симпозіумів тощо.

Об'єм огляду літератури не повинен перевищувати 50% об'єму основної частини випускної роботи.

4.3. РОЗДІЛ II. Матеріали та методи дослідження

4.3.1. Матеріали дослідження

В цьому підрозділі вказують матеріал дослідження. Матеріалом дослідження може слугувати частина лісового фонду певного підприємства або сукупність зелених насаджень певного населеного пункту. Відповідно в даному підрозділі надається коротка узагальнена характеристика даного державного або комунального підприємства, його лісового фонду або фонду зелених насаджень.

Якщо матеріалом дослідження слугують певні сорти або лінії рослин, доцільно в цьому розділі надати коротку характеристику їхнього походження тощо.

4.3.2. Умови проведення дослідження

У цьому підрозділі спочатку коротко інформують про природно-кліматичні умови зони, в якій проводились дослідження. Тобто слід назвати цю зону, висвітлити питання про найтепліші й найхолодніші місяці року, глибину снігового покриву, суму активних температур, терміни останніх весняних і перших осінніх приморозків (за багаторічними даними), календарні терміни початку весняних польових робіт, тривалість періоду вегетації, суму опадів, що припадає на вегетаційний період.

Якщо на результати досліджень можуть вплинути агрокліматичні умови року, в роботі дають характеристику метеорологічних умов за період проведення досліджень. У вигляді таблиць показують середньомісячні температури повітря та розподіл опадів протягом року (за даними найближчої метеостанції). Виходячи з даних таблиць, необхідно зробити висновок щодо метеорологічних умов у роки досліджень, чи відрізнялися вони від середніх багаторічних і наскільки

позитивно або негативно впливали погодні умови на одержані результати досліджень.

Якщо результати дослідження залежать від типу ґрунту, наводять його агрохімічну характеристику. Показники агрохімічної характеристики ґрунту можна подати у вигляді таблиць. Окремо бажано подати фізичні та агрохімічні властивості. На підставі наведених даних про ґрунт потрібно зробити висновок про забезпеченість ґрунту поживними речовинами, реакцію ґрунтового розчину. Наприкінці такої агрохімічної характеристики потрібно зробити висновок про її відповідність біологічним вимогам культури, яка є об'єктом досліджень.

Якщо випускна робота виконується в певному господарстві, лісництві, природо-охоронному об'єкті, доцільно дати коротку характеристику території його розміщення у природній зоні, статус охорони, землекористування та поширення основних типів ґрунтів чи ґрунтових відмін у даному господарстві.

4.3.3. Методика проведення дослідження

Складовою частиною методики експериментальних досліджень є схема досліду, в якій наводиться короткий опис змісту кожного варіанта.

Крім короткого опису змісту варіантів досліду, на спеціальній схемі потрібно показати, яким способом вони розміщені в межах повторень. Тут же вказується розмір загальної та облікової площ ділянки.

Після цього в дипломній роботі описують методику польових і лабораторних (аналітичних, фізіологічних, цитологічних, біохімічних, мікробіологічних тощо) досліджень. Зокрема, відповідно до конкретної декоративної чи лісової породи описують методику й специфіку проведення фенологічних спостережень, методику проведення обліків і вимірів. Описують методику закладання пробних площ, визначення таксаційних та

рекреаційних показників насадження. Вказують на використані методики при визначенні хімічних і фізичних показників ґрунту та ін. Наприкінці цього підрозділу вказують методику статистичної обробки одержаних експериментальних даних з метою визначення достовірності отриманих результатів та деяких інших важливих показників.

Методики повинні бути описані детально, щоб дослідження можна було повторити.

4.4. РОЗДІЛ III. Результати дослідження та їх обговорення

Це основний розділ випускної роботи. Його підготовці і написанню необхідно приділити особливу увагу. Викладають матеріал у цьому розділі у вигляді текстового аналізу одержаних експериментальних даних (цифрових), поданих у таблицях, аналізу графіків, рисунків та їх всебічних характеристик. Описуючи результати досліджень, кожен показник необхідно детально проаналізувати. Зміст результатів науково-дослідної роботи викладають конкретно й послідовно, описуючи всі проміжні і кінцеві результати, у тому числі й негативні, якщо такі мали місце.

Для правильного запису показників фенологічних спостережень, результатів аналізів структури врожаю і біологічного врожаю необхідно використовувати таблиці.

Дані показників у повтореннях досліду та їх статистичне опрацювання за період дослідження подають у додатку, а в розділі “Результати досліджень” наводять лише середні дані щодо кожного варіанта досліду. Одержані дані статистичного аналізу за точністю досліду та найменшою істотною різницею (НІР) між варіантами обов’язково вказують у відповідній таблиці і користуються ними, аналізуючи одержані дані в випускній роботі та під час захисту роботи.

Результати власних досліджень не лише детально описують, але ретельно аналізують, порівнюючи із даними літературних джерел.

4.5. ВИСНОВКИ

Цей розділ є підсумком виконаної науково-дослідної роботи, суть якої повинна бути зрозумілою без читання основного тексту випускної роботи. Висновки повинні охоплювати основні результати проведених експериментальних досліджень та їх практичне значення. Формулюють їх конкретно, викладаючи у логічній послідовності, лаконічно, у вигляді окремих пунктів. При цьому не слід користуватися загальними абстрактними фразами, а посилатися на одержані конкретні цифрові дані.

За найціннішими та найістотнішими висновками формулюють пропозиції для впровадження у виробництво.

4.6. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Це перелік не менше 25 бібліографічних джерел у бакалаврській роботі, 35 – у роботі спеціаліста, на які автор робить посилання в тексті випускної роботи, в основному в огляді літератури з тематики наукових досліджень і які охоплюють наукові праці, монографії, методичну і довідкову літературу та обов'язково періодичні наукові видання.

Список використаної літератури відбиває обсяг використаних джерел і ступінь вивченості досліджуваної теми, є візитною картою автора роботи, його професійною характеристикою, свідчить про рівень оволодіння навичками роботи з науковою літературою. Список повинен містити бібліографічний опис джерел, використаних студентом під час роботи над темою. Бібліографічний список складають в алфавітному порядку згідно з вимогами наведеними у п. 5.

4.7. ДОДАТКИ

Додатки є необов'язковим продовженням випускної роботи. Розміщують їх у порядку появи посилань у тексті. У додатках подають громіздкі таблиці первинних даних кожного варіанта досліду у повтореннях, матеріали статистичної обробки даних, фотографії рослин, картографічні та проектні графічні матеріали та інший допоміжний матеріал, необхідний для доповнення текстової частини (таблиці допоміжних цифрових даних, протоколи та акти випробувань, ксерокопії свідоцтв, патентів, наукових статей тощо). Всі додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки за винятком літер І, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь і супроводжувати підписами, які відповідають їхньому змісту. Нумерація аркушів з додатками продовжує загальну нумерацію сторінок основного тексту роботи.

Ілюстрації, таблиці, формули та рівняння, що є у тексті додатків, нумерують у межах кожного додатка. Наприклад: третій рисунок Додатка А позначається як "Рисунок А.3" тощо.

5. Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи бакалавра, спеціаліста

Загальними вимогами до випускної роботи є: чіткість і послідовність викладення матеріалу, переконливість аргументації; точність формулювань, що унеможливорює неоднозначне тлумачення; конкретність викладення результатів роботи; обґрунтованість висновків, рекомендацій, пропозицій. Не рекомендується застосовувати складні речення та звороти.

Термінологія, що використовується в тексті, повинна відповідати встановленим стандартам, а за їхньої відсутності – загальноприйнятій у науково-технічній літературі. Не дозволяється застосовувати: різні науково-технічні терміни для одного й того ж поняття (синоніми); іноземні слова і терміни за наявності рівнозначних слів і термінів в українській мові;

індекси стандартів ДСТУ, ГСТУ, СТП, СТТУ без реєстраційного номера; математичні знаки без цифр, наприклад, $\geq$ (більше або дорівнює), $\leq$ (менше або дорівнює), $=$ (дорівнює), $\neq$ (не дорівнює), знак % (відсоток) тощо.

Скорочення слів у тексті, як правило, не дозволяється. Винятком є загальноприйняті скорочення. Наприклад, грам (г), кілограм (кг), гектар (га), градус за Цельсієм ($^{\circ}\text{C}$), метр кубічний (м^3) тощо.

Абсолютні значення запасу наводять із точністю до цілих, наприклад, $320 \text{ м}^3 \cdot \text{га}^{-1}$.

Автор випускної роботи несе персональну відповідальність за прийняті в роботі технічні та проектні рішення, за правильність всіх основних суджень та розрахунків, достовірність наведених даних та якість їх оформлення. Випускна робота повинна давати повну та об'єктивну інформацію про виконане студентом дослідження, продемонструвати його вміння кваліфіковано вирішувати поставлені завдання.

Оформлення текстової частини

Текстова частина випускної роботи містить титульний аркуш (див. дод. В, Д), завдання на роботу (дод. Б), зміст, основну частину, висновки та пропозиції, бібліографічний список, додатки. Текстова частина роботи виконується з одного боку аркушів формату А4 (210×297 мм), акуратно, без виправлень.

Текст розміщують на аркуші, дотримуючись таких розмірів полів: ліве – 30 мм, верхнє, нижнє – 20 мм, праве – 10 мм. Щільність тексту повинна бути однаковою. Випускну роботу в остаточному варіанті слід надрукувати на комп'ютері (шрифт Times New Roman, розмір 14 пт, через 1,5 інтервали).

Зміст тексту ділиться на розділи, підрозділи, пункти. Кожний розділ починається з нового аркуша (сторінки), підрозділи і пункти записуються з абзацного відступу. Розділи повинні мати порядкові номери, позначені арабськими цифрами. Вступ і висновки не нумеруються. Підрозділи нумерують у межах розділу. Номер підрозділу складається із номера розділу і номера

підрозділу, розділених крапкою. У кінці номера підрозділу також ставиться крапка, наприклад, 1.3. (третій підрозділ першого розділу).

Номер пункту складається із номерів розділу, підрозділу і пункту, розділених крапками. Наприклад, 1.1.2. (другий пункт першого підрозділу першого розділу).

Заголовки розділів пишуть симетрично до тексту великими літерами, заголовки підрозділів – з нового рядка малими літерами з першою великою. Абзацний відступ повинен дорівнювати п'яти знакам. Підкреслювати заголовки і переносити в них слова за складами не дозволяється. Крапки в кінці заголовків не ставлять. Якщо заголовок складається з двох чи більше речень, їх розділяють крапками.

Відстань між заголовком та текстом повинна дорівнювати 3 інтервалам.

Сторінки текстової частини нумерують арабськими цифрами. Номер ставиться у правому верхньому куті аркуша, без крапки в кінці.

Першу сторінку не нумерують (титульний аркуш), нумерація починається з другої сторінки. На ній проставляють цифру 2.

Ілюстрації (креслення, схеми, графіки, фотографії) і таблиці, розміщені на окремих сторінках текстової частини, входять до загальної нумерації сторінок. Якщо розміри ілюстрації чи таблиць більші за формат А4, їх враховують як одну сторінку і розміщують у додатку.

Формули

Формули та умовні позначення розміщують у тексті безпосередньо після посилань на них, посередині сторінки, їх щільність повинна бути приблизно такою ж, як щільність основного тексту. Вище і нижче кожної формули або рівнянь слід залишати не менше одного вільного рядка.

Формули нумерують арабськими цифрами в межах розділу. Номер ставлять з правого боку аркуша на рівні формули в круглих дужках, наприклад,

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{s_1^2 + s_2^2}} \cdot \sqrt{n} \quad (3.1)$$

де

t – критерій достовірності Стюдента;

$\bar{x}_1$ – середнє значення ознаки в досліді;

$\bar{x}_2$ – середнє значення ознаки в контролі;

s_1 – середнє квадратичне відхилення ознаки в досліді;

s_2 – середнє квадратичне відхилення ознаки в контролі;

n – об'єм вибірки.

Посилання в тексті на порядковий номер формули подається в дужках, наприклад, у формулі (3.1).

Значення символів і числових коефіцієнтів формул слід наводити безпосередньо під формулою в послідовності запису у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта записують з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова "де" без двох крапок після нього. Усі розрахунки, наведені в тексті, слід виконувати в одиницях міжнародної системи (СІ). Одиниці вимірювання ставлять після цифрових значень. Наприклад, 20 м, 30 мм, 24 га. Якщо в тексті наводиться низка цифрових значень однієї розмірності, то одиниці фізичної величини вказують після останньої цифри. Наприклад, 30, 40, 50 мм; 10×10×30 мм. Абстрактні числа до дев'яти в тексті пишуть словами, більше дев'яти – цифрами. Наприклад, "п'ять місяців", "10 днів". Дробові значення пишуться цифрами, наприклад, "1/4 рекомендованої дози добрив".

Дати пишуться за таким зразком: 11 травня, 90-ті роки, у 80-х роках.

При вказуванні меж (від–до) ставлять тире. Наприклад, висота рослин складає 30–40 см.

Ілюстрації

Діаграми виконуються у програмі Microsoft Word або Excel. Рисунки і фотографії у форматі jpg, tiff друкують на фотопапері і вклеюють в текст або друкують всю сторінку на кольоровому принтері.

Дозволяється на одному аркуші розміщати декілька ілюстрацій. Ілюстрації розміщують безпосередньо біля тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання у тексті, наприклад: (рис. 1).

Розмір ілюстрацій не повинен перевищувати розмір формату А4 (297×210 мм). Фотографії розміщуються на стандартних аркушах. Усі ілюстрації нумерують послідовно в межах розділу або всього тексту арабськими цифрами і позначають словом "Рисунок". У першому випадку номер рисунка складається з номера розділу і порядкового номера рисунка, розділених крапкою, наприклад, рис. 2.1 (перший рисунок другого розділу). Ілюстрації повинні мати назву, яка записується під ілюстрацією в один рядок з номером.

Наприклад, Рис. 3.1. Схема розміщення варіантів у польовому досліді.

Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, оформляється у вигляді таблиць. Таблиця складається із заголовка і рядків, боковини та граф. Графи мають заголовки (підзаголовки). Висота рядків таблиці – не менше 8 мм.

Заголовки граф і рядків таблиць слід писати з великих літер, підзаголовки – з малих, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони самостійні. Ділити головки таблиць по діагоналі не дозволяється.

Таблицю з великою кількістю рядків переносять на наступну сторінку. У такій таблиці після заголовка слід давати рядок нумерації граф. Цей рядок переносять і на наступну сторінку. При переносі таблиці з правого боку пишуть "Продовження табл." з позначенням її номера.

Якщо таблиця текстова і текст у графах повторюється, то після першого повторення ставлять лапки, у випадку, коли запис у графі з одного слова, або "те ж", а при наступному повторенні – лапки, якщо запис у графі із кількох слів. Замість цифр, знаків, математичних і хімічних символів, які повторюються, ставити лапки не дозволяється. Якщо цифрові або інші дані в якомусь рядку не наводять, то ставлять прочерк.

Кожна таблиця повинна мати заголовок, який розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Слово "Таблиця" та її номер розміщують із правого боку над заголовком таблиці. Таблиці нумерують аналогічно ілюстраціям. Рисунки і таблиці розміщують після першого згадування про них у тексті.

Наприклад,

Таблиця 3.1

Варіаційно-статистичні показники саджанців сосни у
п'ятирічному віці

Посилання в тексті на формули, таблиці, літературні джерела

Посилання в тексті на формули і рисунки оформляють у круглих дужках, наприклад, у формулі (2.1), (рис. 3.1). При посиланні на рисунок чи таблицю пишеться слово "рисунок", "таблиця" відповідно, якщо вони не мають номера і скорочено, якщо мають номер, наприклад, табл. 1.2. У повторних посиланнях на ілюстрації і таблиці слід писати скорочено, див. табл. 1.3, див. рис. 1.2.

Посилання в тексті на літературні джерела слід зазначити порядковим номером за переліком літературних джерел, виділеним двома квадратними дужками. Є багато варіантів посилань, наприклад:

- Аналогічні результати наведені в працях В. І. Лопушняка [15];
- Періг Г. Т. [32] зазначає...;
- Гулько В. І. [7] вважає...;
- На основі проведених досліджень С. О. Вовком [9]

встановлено ...;

- У літературі [2; 4; 14] наведені дані щодо впливу...;
- Праці В. В. Снітинського [28; 29; 30] мають велике значення для...;
- На основі низки досліджень [5-9; 21; 23]... .

Якщо цитується інший автор, то в посиланні на літературне джерело слід вказати сторінку, на якій знаходиться цитата: [12, с. 35]. У бібліографічному списку літературні джерела розміщують в алфавітному порядку. Номер джерела, вказаного у посиланні, повинен відповідати його номеру в бібліографічному списку. Вимоги до оформлення бібліографічного списку наведені нижче.

Переліки

Переліки, за потреби, можна наводити всередині пунктів або підпунктів. Перед переліком ставлять двокрапку. Перед кожною позицією переліку слід ставити малу літеру української абетки з дужкою, або, не нумеруючи, – дефіс. Для подальшої деталізації переліку слід використовувати арабські цифри з дужкою.

Примітки

Примітки вміщують у тексті за необхідності пояснення змісту тексту, таблиці або ілюстрації. Примітки розташовують безпосередньо після тексту, таблиці, ілюстрації, яких вони стосуються. Слово "Примітка" друкують з великої літери з абзацного відступу. З великої літери у тому ж рядку подають текст примітки, наприклад:

Примітка. Відмінність результатів досліду і контролю істотна при $P \leq 0,05$.

Декілька приміток нумерують послідовно арабськими цифрами, наприклад,

Примітки:

1. _____
2. _____

Виноски

Пояснення до окремих даних, наведених у тексті або в таблицях, допускається оформляти виносками. Виноски позначаються надрядковими знаками у вигляді арабських цифр (порядкових номерів) з дужкою. Нумерація виносок є окрема для кожної сторінки. Знаки виноски проставляють безпосередньо після слова, символу, речення, до якого дають пояснення. Текст виноски вміщують під таблицею або в кінці сторінки і відокремлюють лінією довжиною 30–40 мм у лівій частині сторінки. Текст друкують через один інтервал шрифтом розміром 10 пт, наприклад:

Цитата в тексті: "Плюсові дерева, у яких поєднуються ознаки високої продуктивності, добротності і стійкості, називаються комбінованими"¹.

Відповідне подання виноски:

---

1) Відбір плюсових дерев тільки за продуктивністю або стійкістю до шкідників та хвороб має вузьке застосування.

Список використаних джерел

Бібліографічний список регламентується нормативними документами. Бібліографічний список – це сукупність бібліографічних відомостей про документ, наведених за певними правилами, необхідних та достатніх для загальної характеристики та ідентифікації документа. Складаючи його, необхідно дотримуватися вимог державного стандарту ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. "Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання"

Літературу потрібно розташовувати за абеткою прізвищ авторів і назв робіт, спочатку видання на українській і російській мовах, потім на латиниці. Бібліографічні записи в списку повинні мати порядкову нумерацію. У тексті роботи слід давати у квадратних дужках посилання на номери списку. Якщо необхідно вказати номер сторінки, його ставлять через кому після номера літературного джерела у списку.

Приклад оформлення

Книги: Один автор

1. Тюльпанов Н. П. Лесопарковое хозяйство / Н. П. Тюльпанов. – Л. : Стройиздат, 1975. – 160 с.
2. Анучин Н. П. Лесная таксация / Н. П. Анучин. – М. : Лесн. пром-сть, 1984. – 562 с.

Два автори

1. Пряхин В. Д. Пригородные леса / В. Д. Пряхин, В. Т. Николаенко. – М. : Лесн. пром-сть, 1981. – 248 с.
2. Вакулук П. Г. Лісовідновлення та лісорозведення в Україні : монографія / П. Г. Вакулук, В. І. Самоплавський. – Харків : Прапор, 2006. – 384 с.

Три автори

1. Гордієнко М. І. Лісові культури : підруч. / М. І. Гордієнко, Г. С. Корецький, В. М. Маурер. – К. : Сільгоспосвіта, 1995. – 328 с.
2. Свириденко В. Є. Лісівництво / В. Є. Свириденко, О. Г. Бабіч, Л. С. Киричок. – К. : Арістей, 2004. – 544 с.

Чотири автори

1. Гордієнко М. І. Лісові культури : підруч. / [М. І. Гордієнко, М. М. Гузь, Ю. М. Дебринюк, В. М. Маурер ; за ред. д.с.-г.н. М. М. Гузя]. – Львів : Камула, 2005. – 608 с.
2. Маурер В. М. Підвищення продуктивності лісів лісокультурними методами : навч. посіб. / [В. М. Маурер, Ф. М. Бровко, А. П. Пінчук, О. В. Кичилук]. – К. : НУБіП України, 2010. – 124 с.

П'ять і більше авторів

1. Культури сосни звичайної в Україні / [М. І. Гордієнко, В. П. Шлапак, А. Ф. Гойчук та ін.]. – К. : ІАЕ УААН, 2002. – 872 с.
2. Шацький національний природний парк : Фотоальбом / [уклад. Ф. В. Зузук, В. П. Войтюк, І. І. Кузьмішина та ін.]. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. – 400 с.

Без автора

1. Методика визначення показників рекреаційної характеристики земель. – Ірпінь : Укрдержліспроєкт, 2000. – 18 с.

2. Справочник по лесосеменному делу / [под общей ред. к.с.-х.н. А. И. Новосельцевой]. – М. : Лесн. пром-сть, 1978. – 336 с.

Багатотомний документ

1. Лесная энциклопедия : В 2 т. / [гл. ред. Г. И. Воробьев]. – М. : Сов. энцикл., 1985. – Т. 1. – 563 с.

2. Шевчук М. Й. Агрохімія : Підруч. в 2 ч. / М. Й. Шевчук, С. І. Веремеєнко, В. І. Лопушняк. – Луцьк : Надстиря, 2012. – Ч. І. – 194 с.

Матеріали конференцій, з'їздів

1. Войтюк В.П., Андрєєва В.В. Цитогенетичний аналіз як можливість ранньої діагностики росту потомств плюсових дерев сосни звичайної // Природно-ресурсний комплекс Західного Полісся: історія, стан та перспективи розвитку : Матеріали доповідей І Міжнародної науково-практичної конференції (Березне, 19-20 травня 2012 року). – Рівне, 2012. – С.39-40.

2. Kotsun L. O. The modern state of park monument of garden art of national importance “Bajrak” (Volyn region, Ukraine) / [L. O. Kotsun, O. A. Solomonyuk, I. I. Kuzmishyna, O. V. Kychulyuk] // Актуальні проблеми ботаніки та екології : Матеріали міжнар. конф. мол. вч. (Шолкіне, 18-22 червня 2013 року). – К. : Фітосоціоцентр, 2013. – С. 322–323.

Словники

1. Географія : словник-довідник / [авт.-уклад. В. Л. Ципін]. – Х. : Халімон, 2006. – 175 с.

2. Лісівництво. Термінологічний словник / [уклад. В. Д. Бондаренко, С. М. Землинський, Л. І. Копій та ін.; наук. ред. д.б.н., проф. Г. Т. Криницький]. – Львів: НЛТУ України, 2006. – 84 с.

3. Українсько-німецький тематичний словник / [уклад. Н. Яцко та ін.]. – К. : Карпенко, 2007. – 219 с.

Стандарти

1. Культури лісові. Терміни та визначення : ДСТУ 2980-95. – [Чинний від 1996-01-01]. – К. : Держстандарт України, 1995. – 64 с.

2. Лісівництво. Терміни та визначення : ДСТУ 3404-96. – [Чинний від 1997-08-01]. – К. : Держстандарт України, 1996. – 44 с.

Частина книги періодичного, продовжуваного видання

1. Бондаренко Т. В. Підлісок у штучних лісостанах Західного Лісостепу / Т. В. Бондаренко // Науковий вісник НУБіП України : зб. наук. пр. – К., 2011. – Вип. 164. – Ч. 3. – С. 64–71.

2. Полякова Л. В. Вплив освітлення на синтез фенольних сполук хвої сосни у зв'язку з її ростовою активністю / Л. В. Полякова, І. М. Усцький // Лісівництво і агролісомеліорація : зб. наук. пр. – Харків : УкрНДІЛГА, 2005. – Вип. 108. – С. 255–258.

3. Савущик М. Досвід Польщі / [М. Савущик, С. Самоплавський, В. Маурер, М. Попков] // Лісовий і мисливський журнал. – 2005. – № 3. – С. 20–23.

Електронні ресурси

1. Савущик М. Вирощування соснових лісів в Українському Поліссі : лісовідновлення / [Електронний ресурс] / [М. Савущик, С. Самоплавський, І. Черевко, М. Попков] // Джерело : сайт журналу Український лісовод – lesovod.org.ua. – Режим доступу: <http://www.lesovod.org.ua/node/587>

2. Сприяючи природному поновленню [Електронний ресурс] / Прес-служба Волинського обласного управління лісового і мисливського господарства. – Офіц. джерело : сайт Волинського ОУЛМГ – volynlis.at.ua – Режим доступу : http://volynlis.at.ua/news/seminar_sprijajuchi_prirodnomu_ponovlennju/2009-06-17-55

Автореферати дисертацій

1. Бондаренко Т. В. Лісівничо-екологічна роль підліску в грабових дібровах Західного Лісостепу : автореф. дис. ... к.с.-г.н.

: 06.03.03 – лісознавство і лісівництво / Тарас Володимирович Бондаренко. – Львів : Редакційно-видавничий відділ НЛТУ України, 2013. – 21 с.

2. Кичилук О. В. Лісівничі особливості вирощування культур сосни звичайної в умовах Волинського Полісся : автореф. дис. ... к.с.-г.н. : 06.03.01 – лісові культури та фітомеліорація / Олександр Володимирович Кичилук. – К. : Логос, 2007. – 19 с.

Законодавчі та нормативні документи

1. Лісовий кодекс України : за станом на 18 листопада 2012 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Офіц. джерело : сайт ВР України – zakon.rada.gov.ua – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>

2. Правила відтворення лісів, затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 1 березня 2007 р. № 303 : за станом на 1 березня 2007 р. [Електронний ресурс] / Кабінет Міністрів України. – Офіц. джерело : сайт ВР України – zakon.rada.gov.ua – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/303-2007-п>

3. Земельний кодекс України : Закон України від 25 жовтня 2001 року № 2768-III / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 3. – Ст. 27.

Додатки

Додатки оформляють як продовження випускної роботи на останніх сторінках і розміщують в порядку посилання на них у тексті. Кожний додаток починається з нової сторінки, має заголовок, який друкують вгорі малими літерами з першої прописної. Над заголовком справа пишуть слово Додаток. Позначаються додатки по порядку літерами українського алфавіту (А, Б, В...), наприклад, Додаток А, Додаток Б і т. п. У позначенні додатків не можна використовувати літери І, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч і Ї.

При посиланні на додаток, який не має позначення, пишеться слово "додаток", а той, що має позначення –

скорочено, наприклад, дод. А. У повторних посиланнях на додаток слід писати скорочено: див. дод. А.

6. Порядок подання випускної роботи до захисту

Студент готує та подає до захисту кваліфікаційну випускну роботу згідно календарного плану-графіку (дод. Б).

Студент проходить попередній захист на кафедрі в присутності викладачів, аспірантів і студентів, які задають йому питання по суті, а пізніше висловлюють свої думки, вказують на позитивні сторони і наявні недоліки.

Випускну роботу студент спочатку пише як чернетку і лише після ретельної перевірки і редагування науковим керівником її передруковують на чистовик і опрацьовують у палітурку. У такому вигляді випускна робота вважається завершеною і подається науковому керівнику. Після перегляду та схвалення випускної роботи керівник разом зі своїм письмовим відгуком (дод. Д) подає її завідувачу кафедри. На підставі відгуку і випускної роботи завідувач кафедри вирішує питання про допуск студента до її захисту. Згодом випускна робота передається в деканат, звідки скеровується на рецензування. Рецензентом виступає провідний фахівець в галузі дослідження або викладач іншої кафедри факультету.

За тиждень до захисту випускна робота разом із відгуком наукового керівника і рецензією (дод. Е), довідкою деканату про виконання студентом навчального плану подається Державній екзаменаційній комісії.

Для публічного захисту випускної роботи студент готує доповідь, в якій викладає основний зміст досліджень, їх аналіз та конкретні висновки і пропозиції виробництву, а також ілюстративний матеріал (таблиці, графіки, діаграми), розміщений у презентації з використанням Microsoft PowerPoint. Таблиці повинні бути нескладними, легко

читатися і відображати основні положення роботи. На захист рекомендується виносити 13-16 слайдів, які можуть містити 3-4 таблиці. Крім презентації, дозволяється використання для захисту ілюстративних таблиць формату А1, допускається підготовка ілюстративного матеріалу формату А4 на плівці для лазерних принтерів і демонстрація його за допомогою графопроектора.

Дипломнику рекомендується як у доповіді ДЕКу, так і в дипломній роботі уникати слів "я", "мною". Краще слід використовувати вирази "... нами було отримано ...", "... у процесі дослідження ми ...", "... нами було виконано наступні розрахунки ..." тощо.

Після закінчення доповіді державній комісії дипломник повинен повідомити про її закінчення фразою: "Доповідь закінчено. Дякую за увагу".

Структура доповіді

Доповідна записка готується заздалегідь, вивчається напам'ять і хронометрується на час не більше 7-10 хвилин. При перевищенні цієї норми головуючий на засіданні ДЕКу може зупинити доповідь. Краще мати в запасі про всякий випадок 1-2 хвилини, тобто готувати доповідь на 5-7 хвилин.

За структурою доповідь повинна займати в часі та включати наступні матеріали:

- 1,5-2 хвилини: актуальність; мета та задачі роботи; об'єкт, предмет матеріал дослідження; наукова новизна та значення роботи; апробація роботи;
- 4-6 хвилин: стисла доповідь про сутність спеціальної частини роботи;
- 1 хвилина: стислі висновки роботи;
- 1 хвилина запасу.

Захист випускної роботи

Захист випускної роботи відбувається на відкритому засіданні ДЕКу.

Сценарій захисту наступний:

- доповідь студентом основних положень роботи, інформація про особистий вклад і основні висновки – не більше 10 хвилин (рекомендовано 5-8 хвилин);
- запитання за темою випускної роботи, а також теоретичного і виробничого характеру, на які студент повинен дати короткі, але вичерпні відповіді;
- відгук керівника (особистий), або читання відгуку керівника за його відсутності (з поважної причини);
- обговорення (виступ членів ДЕК та присутніх на захисті);
- заключне слово студента, в якому повинні бути відповіді на критичні зауваження рецензента та виступаючих;
- оцінка захисту випускної роботи обговорюється на закритому засіданні ДЕК і оголошується після заслуховування всіх випускних робіт, визначених на захист у цей день.

Публічний захист дипломної роботи повинен носити характер наукової дискусії і відбуватись в атмосфері взаємної поваги, високої вимогливості і принциповості, збереження наукової етики.

Студенти-відмінники, які впродовж навчання виявили здібності до наукової діяльності і під час захисту випускної роботи показали свою ерудицію, можуть бути рекомендовані Державною екзаменаційною комісією для навчання в магістратурі чи аспірантурі.

Студента, який не виконав випускної роботи і не подав її до захисту, відраховують з університету за неуспішність і видають йому замість диплома академічну довідку з переліком складених за навчальним планом дисциплін, але без присвоєння відповідної кваліфікації. За наявності поважних причин, які підтверджуються документами, термін виконання і захисту випускної роботи може бути продовжений, але не більше, ніж на один рік.

Студента, який виконав випускню роботу, але отримав при захисті незадовільну оцінку (менше 60 балів за шкалою *ECTS*), відраховують з університету і видають йому замість диплома академічну довідку з переліком складених за навчальним планом дисциплін, але без присвоєння відповідної кваліфікації. Довідка може видаватися і в тому разі, коли ДЕК визнає, що студент не є автором випускної роботи.

Контроль за виконанням випускної кваліфікаційної роботи

Безпосередній контроль за виконанням випускної роботи відповідно до календарного плану здійснює науковий керівник.

Інформація наукових керівників про хід виконання студентами випускних робіт заслуховується на засіданнях кафедри двічі протягом навчального року – у січні та квітні. При цьому визначається, як студент справляється із роботою, які у нього виникли труднощі та яких заходів треба вжити для їх подолання.

Кафедра має право не пізніше як за 20 днів до початку державних екзаменів рекомендувати відсторонення студента від виконання роботи, якщо вона не буде виконана вчасно з причин його неорганізованості чи недисциплінованості, що обов'язково фіксується в рішенні кафедри. Це є підставою для порушення клопотання про відрахування студента за невиконання навчального плану.

Оцінювання кваліфікаційних робіт

Оцінювання результатів складання державних іспитів та захисту випускних кваліфікаційних робіт здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в університеті системою контролю знань:

за 100-бальною шкалою *ECTS*:

90-100 балів – відмінно (A) – відмінне виконання з незначними помилками,

82-89 балів – добре (B) – вище середніх стандартів, але з деякими помилками;

75-81 балів – добре (C) – в цілому змістова робота зі значними помилками;

67-74 балів – задовільно (D) – чітко, але зі значними недоліками;

60-66 балів – задовільно (E) – виконання відповідає мінімальним критеріям;

менше 60 балів – незадовільно (FX).

При визначенні оцінки випускної кваліфікаційної роботи приймається до уваги рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки студентів (дод. Ж).

Рішення ДЕК про оцінку випускної кваліфікаційної роботи приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні. За однакової кількості голосів голос Голови ДЕК є вирішальним.

При визначенні оцінки роботи повинна бути врахована думка рецензента, виступ студента під час захисту своєї роботи, його відповіді на зауваження рецензента та на запитання членів екзаменаційної комісії.

Повторний захист випускних кваліфікаційних робіт з метою підвищення оцінки не дозволяється.

У випадках, коли захист випускної роботи не відповідає вимогам рівня державної атестації, державна комісія ухвалює рішення про те, що студент є не атестованим, про що здійснюється відповідний запис у протоколі засідання комісії. У такому випадку державна комісія встановлює: може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням чи він повинен опрацювати нову тему, визначену відповідною кафедрою навчального закладу. Повторний захист випускної кваліфікаційної роботи дозволяється протягом трьох років після закінчення вищого закладу освіти, але не раніше, як під час наступної державної атестації.

Студент, який отримав незадовільну оцінку за кваліфікаційну роботу, відраховується з вищого навчального закладу, йому видається академічна довідка встановленого зразка.

7. Орієнтовна тематика та структура кваліфікаційних робіт, які виконуються на кафедрі лісового і садово-паркового господарства

ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ РЕМОНТАНТНИХ СОРТІВ СУНИЦІ САДОВОЇ В УМОВАХ ПОЛІСЬКОЇ ЗОНИ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ЗМІСТ

Вступ

Розділ 1. Огляд літературних джерел

- 1.1. Народногосподарське значення суниці садової
- 1.2. Історія введення в культуру суниці садової
- 1.3. Особливості вирощування суниці садової в умовах України

Розділ 2. Матеріали та методи дослідження

- 2.1. Матеріал дослідження.
- 2.2. Умови проведення досліджень
- 2.3. Методика проведення досліджень

Розділ 3. Результати дослідження та їх обговорення

- 3.1. Вплив сортового складу суниці садової на врожай
- 3.2. Якісні показники врожаю ремонтантних сортів суниці садової

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

ОЦІНКА ДЕКОРАТИВНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ В ЛЮБЕШІВСЬКОМУ РАЙОНІ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ЗМІСТ

Вступ

Розділ 1. Огляд літературних джерел

- 1.1. Природні умови Любешівського району
- 1.2. Короткий нарис історії селекційних досліджень на Волині

Розділ 2. Матеріали та методи дослідження

- 2.1. Матеріал дослідження
- 2.2. Методи дослідження

Розділ 3. Результати дослідження та їх обговорення

- 3.1. Інвентаризація наявних селекційних об'єктів сосни звичайної
- 3.2. Оцінка декоративних властивостей відібраних деревостанів сосни звичайної

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

ВИРОЩУВАННЯ ДЕКОРАТИВНОГО САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ В ДП „ВОЛИНСЬКИЙ ЛІСОВИЙ СЕЛЕКЦІЙНО-НАСІННЄВИЙ ЦЕНТР”

ЗМІСТ

Вступ

Розділ 1. Огляд літературних джерел

- 1.1. Загальні відомості про декоративні розсадники
- 1.2. Агротехніка вирощування садивного матеріалу
- 1.3. Сучасний стан розсадництва

Розділ 2. Матеріали та методи дослідження

- 2.1. Характеристика ДП “Волинський лісовий селекційно насіннєвий центр”
- 2.2. Ґрунтово-кліматичні умови місця розташування підприємства
- 2.3. Методика проведення досліджень

Розділ 3. Результати дослідження та їх обговорення

- 3.1. Аналіз організації території розсадника
- 3.2. Агротехніка вирощування садивного матеріалу
- 3.3. Асортимент декоративних деревних рослин

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

ОСОБЛИВОСТІ ЛІСОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КІВЕРЦІВСЬКОГО ЛІСНИЦТВА ДП «КІВЕРЦІВСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» У ЗЕЛЕНІЙ ЗОНІ СМТ. КІВЕРЦІ

ЗМІСТ

Вступ

Розділ 1. Огляд літературних джерел

- 1.1. Рекреаційні та естетичні якості лісів
- 1.2. Технологія створення і вирощування ландшафтних лісових культур

Розділ 2. Матеріали та методи дослідження

- 2.1. Характеристика ДП “Ківерцівське лісове господарство”
- 2.2. Ґрунтово-кліматичні умови місця розташування підприємства
- 2.3. Методика проведення досліджень

Розділ 3. Результати дослідження та їх обговорення

- 3.1. Аналіз лісокультурного фонду лісництва
- 3.2. Агротехніка створення лісових культур
- 3.3. Естетична оцінка створюваних у лісництві культур

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

ЛАНДШАФТНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЛІСІВ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ КІВЕРЦІВСЬКОГО ЛІСНИЦТВА ДП «КІВЕРЦІВСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»

ЗМІСТ

Вступ

Розділ 1. Огляд літературних джерел

- 1.1. Принципи виділення перспективних рекреаційних територій
- 1.2. Принципи ведення лісового господарства на рекреаційних територіях

Розділ 2. Матеріали та методи дослідження

- 2.1. Характеристика ДП “Ківерцівське лісове господарство”
- 2.2. Характеристика природних умов території розташування ДП
- 2.3. Методика проведення досліджень

Розділ 3. Результати дослідження та їх обговорення

- 3.1. Аналіз пробних площ
- 3.2. Естетична оцінка рекреаційних насаджень

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИРОЩУВАННЯ ДЕКОРАТИВНОГО САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ В ДП „ВОЛИНСЬКИЙ ЛІСОВИЙ СЕЛЕКЦІЙНО- НАСІННЄВИЙ ЦЕНТР”

ЗМІСТ

Вступ

Розділ 1. Огляд літературних джерел

- 1.1. Загальні відомості про декоративні розсадники
- 1.2. Агротехніка вирощування садивного матеріалу
- 1.3. Сучасний стан розсадництва

Розділ 2. Матеріали та методи дослідження

- 2.1. Характеристика ДП “Волинський лісовий селекційно насіннєвий центр”
- 2.2. Ґрунтово-кліматичні умови місця розташування підприємства
- 2.3. Методика проведення досліджень

Розділ 3. Результати дослідження та їх обговорення

- 3.1. Аналіз організації території розсадника
- 3.2. Агротехніка вирощування садивного матеріалу
- 3.3. Асортимент декоративних деревних рослин

Розділ 4. Рекомендації щодо удосконалення вирощування декоративного садивного матеріалу на розсаднику підприємства

- 4.1. Удосконалений план організації території розсадника
- 4.2. Рекомендована агротехніка вирощування садивного матеріалу із закритою кореневою системою
- 4.3. Пропозиції із розширення асортименту декоративних деревних рослин

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЛІСОВІДНОВЛЕННЯ У ЛІСАХ ЗЕЛЕНОЇ ЗОНИ СМТ. КІВЕРЦІ (НА ПРИКЛАДІ ДП «КІВЕРЦІВСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»)

ЗМІСТ

Вступ

Розділ 1. Огляд літературних джерел

- 1.1. Рекреаційні та естетичні якості лісів
- 1.2. Технологія створення і вирощування ландшафтних лісових культур

Розділ 2. Матеріали та методи дослідження

- 2.1. Характеристика ДП “Ківерцівське лісове господарство”
- 2.2. Ґрунтово-кліматичні умови місця розташування підприємства
- 2.3. Методика проведення досліджень

Розділ 3. Результати дослідження та їх обговорення

- 3.1. Аналіз лісокультурного фонду лісництва
- 3.2. Агротехніка створення лісових культур
- 3.3. Естетична оцінка створюваних у лісництві культур

Розділ 4. Рекомендації щодо удосконалення лісокультурної діяльності підприємства у лісах зелених зон

- 4.1. Рекомендована агротехніка створення ландшафтних лісових культур
- 4.2. Заходи з підвищення естетичної привабливості створених лісових культур

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

РОЗРОБКА ЗАХОДІВ З БЛАГОУСТРОЮ ЛІСІВ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ДП «КІВЕРЦІВСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»

ЗМІСТ

Вступ

Розділ 1. Огляд літературних джерел

- 1.1. Принципи виділення перспективних рекреаційних територій
- 1.2. Принципи ведення лісового господарства на рекреаційних територіях

Розділ 2. Матеріали та методи дослідження

- 2.1. Характеристика ДП “Ківерцівське лісове господарство”
- 2.2. Характеристика природних умов території розташування ДП
- 2.3. Методика проведення досліджень

Розділ 3. Результати дослідження та їх обговорення

- 3.1. Аналіз пробних площ
- 3.2. Естетична оцінка рекреаційних насаджень

Розділ 4. Заходи з благоустрою лісів рекреаційного призначення

- 4.1. Проект заходів з благоустрою рекреаційних лісів
- 4.2. Екологічна та економічна оцінка запроектованих заходів

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Список використаної літератури

1. Білуха М. Т. Основи наукових досліджень / М. Т. Білуха. – К. : Вища школа, 1997. – 271 с.
2. Волгін С. О. Оформлення курсових і дипломних робіт. Метод. вказ. для студ. біол. ф-тів / С. О. Волгін, С. О. Гнатуш, В. В. Манько. – Львів : Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. – 40 с.
3. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: Навч. посіб. / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсєєв. – К. : ВД : Професіонал, 2004. – 216 с.
4. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. посіб. / О. В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2003. – 192 с.
5. Лудченко А. А. Основы научных исследований / А. А. Лудченко, Я. А. Лудченко, Т. А. Примаков. – К. : Знання, 2001. – 114 с.
6. Сидякин В. Г. Основы научных исследований. Биология / В. Г. Сидякин, Д. И. Сотников, А. М. Сташков. – К. : Вища школа, 1987. – 197 с.
7. Сидоренко В. К. Основи наукових досліджень: Навч. посіб. для вищ. пед. закл. освіти / В. К. Сидоренко, П. В. Дмитренко. – К. : РННЦ : ДІНІТ, 2000. – 260 с.

Додатки

Додаток А

Декану
біологічного факультету
Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки

_____

(прізвище, ініціали)

студента (ки) _____ групи
напряму підготовки
(спеціальності) _____

_____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Заява

Прошу затвердити тему бакалаврської (дипломної) роботи

_____

Науковим керівником прошу призначити

_____

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Дата

Підпис

Візи:

1.Завідувач кафедри

2.Керівник

**Східноєвропейський національний університет імені
Лесі Українки**

Факультет _____

Кафедра _____

Освітньо-кваліфікаційний рівень _____

Напрямок підготовки _____

(шифр і назва)

Спеціальність _____

(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ 20__ року
" ____ " _____

**ЗАВДАННЯ НА ВИПУСКНУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ
РОБОТУ (ПРОЕКТ) СТУДЕНТУ**

_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи (проекту)

_____
Керівник роботи (проекту)

_____
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

2. Строк подання студентом роботи (проекту)

_____
3. Мета та завдання випускної кваліфікаційної роботи
(проекту) _____

_____
3. Дата видачі завдання _____

Продовження додатку Б

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи (проекту)	Примітка
1	Опрацювання монографій, матеріалів та тез конференцій (симпозіумів, конгресів), тематичних збірок із фонду бібліотеки та інших джерел		
2	Опрацювання періодичних видань (за рекомендацією наукового керівника)		
3	Опрацювання реферативного журналу за 10 останніх років за темою досліджень		
4	Пошук інформації через Internet та робота з електронними базами даних		
5	Обробка та систематизація всіх отриманих даних, складання списку літератури до випускної роботи		
6	Написання тексту випускної роботи (додатково терміни виконання для кожного розділу)		
7	Подача чорнового варіанта науковому керівникові		
8	Допрацювання тексту та оформлення випускної роботи		
9	Підготовка до доповіді та виготовлення демонстраційного матеріалу		
10	Подача готової роботи на кафедру		
11	Захист випускної роботи		

Студент _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи
(проекту) _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Додаток В

Вимоги до оформлення титульної сторінки бакалавра

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

Кафедра лісового і садово-паркового господарства

ДОВГУН ОЛЕНА МИХАЙЛІВНА

**ВИРОЩУВАННЯ ДЕКОРАТИВНОГО
САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ В ДП
"ВОЛИНСЬКИЙ ЛІСОВИЙ СЕЛЕКЦІЙНО-
НАСІННЄВИЙ ЦЕНТР"**

Напрямок: 6.090103 "Лісове та садово-паркове господарство"

Робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня "Бакалавр"

Науковий керівник:
**КИЧИЛЮК ОЛЕКСАНДР
ВОЛОДИМИРОВИЧ**, кандидат
сільськогосподарських наук, доцент

РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАХИСТУ

Протокол № _____
засідання кафедри лісового і
садово-паркового господарства
від _____ 2014 р.
Завідувач кафедри
проф. Шевчук М. Й. _____

ЛУЦЬК 2014

Додаток Г

Вимоги до оформлення титульної сторінки спеціаліста

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

Кафедра лісового і садово-паркового господарства

ДОВГУН ОЛЕНА МИХАЙЛІВНА

**ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИРОЩУВАННЯ
ДЕКОРАТИВНОГО САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ В
ДП "ВОЛИНСЬКИЙ ЛІСОВИЙ СЕЛЕКЦІЙНО-
НАСІННЄВИЙ ЦЕНТР"**

Спеціальність: 7.09010303 "Садово-паркове господарство"

Робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня "Спеціаліст"

Науковий керівник:
**КИЧИЛЮК ОЛЕКСАНДР
ВОЛОДИМИРОВИЧ**, кандидат
сільськогосподарських наук, доцент

РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАХИСТУ

Протокол № _____
засідання кафедри лісового і
садово-паркового господарства
від _____ 2014 р.
Завідувач кафедри
проф. Шевчук М. Й. _____

ЛУЦЬК 2014

**Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки**

ВІДГУК

наукового керівника на бакалаврську (дипломну) роботу
студента

_____

(назва напрямку підготовки (спеціальності), прізвище, ім'я, по батькові)

Тема бакалаврської (дипломної) роботи: _____

_____

Науковий керівник: _____

Актуальність теми: _____

_____

Об'єкт дослідження: _____

Характеристика теоретичного рівня, наявності самостійних
розробок і практичної значимості роботи: _____

_____

Зауваження і недоліки: _____

_____

Загальний висновок керівника: _____

_____

Науковий керівник: _____

«___» «_____» 20__р.

Примітка: Кваліфікаційну роботу студента керівник оцінює
позитивно або негативно із зазначенням, що вона допускається, або не
допускається до захисту.

**Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки**

Рецензія

на бакалаврську (дипломну) роботу студента

_____

(назва напрямку підготовки (спеціальності))

_____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Тема бакалаврської (дипломної) роботи _____

Актуальність теми _____

Наявність самостійних розробок автора _____

Практична цінність і основні висновки та рекомендації _____

Наявність недоліків _____

Загальний висновок рецензента _____

Рецензент _____

(підпис)

(прізвище, посада)

" ____ " _____ 20 ____ р.

Примітка: Роботу студента рецензент оцінює позитивно або негативно із заключенням, що вона допускається, або не допускається до захисту.

Структура оцінювання випускної роботи на захисті

Модуль 1. Індивідуальна робота						Загальна сума
Складність, актуальність, повнота розкриття теми	Логічність викладу (відсутність логічних розривів у розкритті теми)	Аргументованість висновків	Грамотність викладу та культура оформлення	Компетентність, етика та володіння матеріалом	Ілюстративний матеріал	Наявність публікацій
20	15	20	10	20	10	5
						100

Для нотаток

Для нотаток